

Sygn. akt I Ns 44/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny

W składzie następującym:

Przewodniczący SSR Tomasz Makaruk

Protokolant: Danuta Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 09 marca 2016 r. w Zambrowie

przy udziale: ----

na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku J. A.

z udziałem T. A.

o zasiedzenie

postanawia:

wniosek oddalić.

Sygn. akt I Ns 44/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. A., po ostatecznym sprecyzowaniu treści wniosku (k.26v, 28), wniósł o stwierdzenie, iż on i uczestniczka postępowania – jego żona T. A. – nabyli z dniem 13 grudnia 2009 r. przez zasiedzenie na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej w udziałach po 1/2 części własność nieruchomości położonych we wsi S., oznaczonych uprzednio w ewidencji gruntów numerami (...), (...), (...), (...) (aktualnie oznaczona numerem geodezyjnym (...)), a także, że z dniem 13 grudnia 2009 r. nabyli przez zasiedzenie na zasadach wspólności majątkowej małżeńskiej w udziałach po 1/2 części, udział 1/2 w nieruchomościach położonych we wsi Z. oznaczonych numerami geodezyjnymi (...). Uzasadniając wniosek podał, iż wskazane działki położone we wsi S., a także udział w wysokości 1/2 w działkach położonych w Z. stanowiły własność Z. D., który był wujem T. A.. W ostatnich latach życia Z. D. zamieszkiwał z wnioskodawcą i jego żoną, którzy opiekowali się nim oraz pomagali mu w pracy na gospodarstwie. Z. D. zmarł 12 grudnia 1979 r., a jedynym spadkobiercą po nim jest uczestniczka postępowania T. A.. Małżonkowie J. i T. A. od daty śmierci Z. D. byli samoistnymi posiadaczami nieruchomości objętych wnioskiem.

Uczestniczka postępowania T. A. poparła wniosek.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

T. i J. małżonkowie A. pozostają w związku małżeńskim od 30 marca 1961 r. i obowiązuje ich ustrój wspólności ustawowej małżeńskiej.

Aktem Własności Ziemi nr (...) z dnia 6 sierpnia 1973 r. stwierdzono, że Z. D. nabył z mocy samego prawa własność działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o łącznej powierzchni 4,8950 ha, położonych we wsi (...).

Jednocześnie w uzasadnieniu tej decyzji wskazano, iż Z. D. jest także właścicielem działek oznaczonych numerami (...) o powierzchni łącznej 4,1439 ha położonych we wsi S., które nabył aktem notarialnym w 1971 r. Aktualnie wszystkie cztery działki zostały połączone w jedną działkę oznaczoną numerem (...) o powierzchni 9,1227 ha.

Z kolei w Akcie Własności Ziemi nr (...) z dnia 12 września 1973 r. stwierdzono, iż z mocy samego prawa współwłaścicielami w udziałach po 1/2 działek położonych we wsi Z., oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o łącznej powierzchni 12,3490 ha stali się Z. D. i T. A.. Działki te aktualnie oznaczone są numerami geodezyjnymi (...) i mają łączną powierzchnię 12,3181 ha.

Z. D. był wujem T. A. i ostatnie lata swojego życia spędził u małżonków A., którzy opiekowali się nim i pomagali mu w uprawianiu ziemi. Zmarł on 12 grudnia 1979 r., a spadek po nim nabyła w całości T. A..

Po śmierci Z. D. małżonkowie J. i T. A. uprawiali należące do niego grunty. Wspólnie podejmowali decyzje, co do sposobu ich uprawy, sprzedawali uzyskiwane plony, opłacali podatki za te grunty. Traktowani byli przez sąsiadów, jako ich właściciele.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków: J. G. (k.27), S. G. (k.27), H. U. (k.27), Aktów Własności Ziemi (k.9,10), odpisu skróconego aktu małżeństwa (k.11), odpisu skróconego aktu zgonu (k.12), zaświadczeń (k.13-15), wypisów i wyrysów (k.16-20, 30-31), akt I Ns 244/09 tut. Sądu.

W myśl art.172 kc posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba, że uzyskał posiadanie w złej wierze. Po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze.

Zgodnie z utrwaloną wykładnią powyższego przepisu „nabycie własności w drodze dziedziczenia czyni bezprzedmiotowym, a nawet wyklucza możliwość zasiedzenia własności tych przedmiotów, przez te osoby, które z mocy dziedziczenia stały się ich właścicielami, nie można bowiem zasiedzieć (nabyć własność przez zasiedzenie) tego co jest własnością danej osoby. Możliwe natomiast jest nabycie przez zasiedzenie współwłasności w części ułamkowej większej niż to wynika z dziedziczenia. Możliwy jest zbieg zasiedzenia i dziedziczenia w tym samym sensie, że np. pewną nieruchomość w określonej części czy to fizycznej czy ułamkowej, nabyć może ta sama osoba w drodze dziedziczenia, a część w drodze zasiedzenia. Dlatego stwierdzić zasiedzenie można także tylko odnośnie części nieruchomości” (tak Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 1972-01-05 w sprawie II CR 534/71; Opubl: Legalis; tak też Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2005-07-22 w sprawie III CK 563/04; Opubl: Legalis).

Ponieważ bezsporne w sprawie jest, co wynika nie tylko ze zgodnych wyjaśnień wnioskodawcy i uczestniczki, ale także z prawomocnego postanowienia tut. Sądu z dnia 28 lipca 2010 r., wydanego w sprawie I Ns 244/09, że jedyną spadkobierczynią po Z. D. jest uczestniczka T. A., koniecznym jest wyjaśnienie charakteru postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku oraz wskazania momentu, z którym spadkobierca nabywa spadek. Odpowiedzi na te pytania daje art. 925 kc w zw. z art. 924 kc – spadkobierca nabywa spadek z chwilą śmierci spadkodawcy. „Oznacza to, że z chwilą śmierci spadkodawcy spadkobierca wchodzi z mocy prawa w ogół praw i obowiązków należących do spadku. Nie musi nawet wiedzieć o tym, że doszło do dziedziczenia i stał się spadkobiercą. W konsekwencji, z chwilą śmierci spadkodawcy, każdy ze spadkobierców staje się z mocy prawa współwłaścicielem każdego przedmiotu wchodzącego w skład spadku w części, w jakiej powołany jest do dziedziczenia (art. 1035 w związku z art. 922 § 1 KC) (...) Postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku jest natomiast jedynie orzeczeniem deklaracyjnym o znaczeniu legitymacyjnym” (tak też Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2013-01-23 w sprawie I CSK 262/12; Opubl: Legalis). Powyższe stanowisko, ugruntowane tak w orzecznictwie, jak też i w doktrynie, ma doniosłe znaczenia dla rozpoznania wniosku złożonego w niniejszej sprawie. Jak wynika z treści powołanego art. 925 kc uczestniczka T. A. z dniem śmierci Z. D., a więc 12 grudnia 1979 r., stała się właścicielką należących do niego nieruchomości – działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) położonych we wsi S. i udziału w wysokości 1/2 w działkach oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) położonych we wsi Z. (prawo jej własności do pozostałego

udziału w wysokości 1/2 do tych działek stwierdzał Akt Własności Ziemi). Tym samym ona sama nie może nabyć w trybie zasiedzenia własności swoich nieruchomości.

Zgodnie z art. 175 kc, do biegu zasiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy o biegu przedawnienia roszczeń. Z kolei w myśl art. 121 pkt 3 kc bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu co do roszczeń, które przysługują jednemu z małżonków przeciwko drugiemu - przez czas trwania małżeństwa. Oznacza to, iż z uwagi na kategorię i jednoznaczne brzmienie powołanych przepisów bieg zasiedzenia w niniejszej sprawie nie rozpoczął się, albowiem wnioskodawca pozostaje w związku małżeńskim z uczestniczką, a zasiedzenie musiałoby w niniejszej sprawie biec przeciwko niej. Dlatego też, nawet pomimo zgodnych stanowisk stron, Sąd nie mógł uwzględnić przedmiotowego wniosku. Wobec zgodnego stanowiska stron nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby strony udały się do notariusza i zawarły odpowiednią umowę darowizny.

Dlatego też mając na uwadze obowiązujące przepisy, powołane powyżej, wniosek w niniejszej sprawie podlegał oddaleniu.